

**Teorija skupova**  
popravni kolokvij  
17. veljače 2017.

**Teorijska pitanja** (možete sve odgovore pisati na jedan papir)

1. Definirajte pojmove i navedite primjere gdje se traže:
  - (a) (1 bod) particija nepraznog skupa, te primjer particije skupa  $\mathbb{R}$  na neprebrojivo mnogo prebrojivih skupova;
  - (b) (1 bod) relacija ekvivalencije, te navedite dva primjera beskonačnih relacija ekvivalencije;
  - (c) (1 bod)  $k(A) + k(B)$ , gdje su  $A$  i  $B$  proizvoljni skupovi.
  - (d) (1 bod) antileksikografski uređaj, te navedite primjer za  $A \times B \not\simeq B \times A$  (s antileksikografskim uređajem).
  - (e) (1 bod) početni komad, te navedite dva primjera beskonačnih početnih komada u istom uređenom skupu.
2. Iskažite sljedeće tvrdnje:
  - (a) (1 bod) aksiom unije;
  - (b) (1 bod) teorem o karakterizaciji beskonačnih skupova;
  - (c) (1 bod) Dedekindov teorem rekurzije;
  - (d) (1 bod) princip transfinitne indukcije;
  - (e) (1 bod) teorem Tarskoga.
3. (1 bod) Točno ili netočno (ne morate obrazlagati):
  - (a) Skup  $\{5, 7, 8\}$  je prebrojiv.
  - (b) Ako je  $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$  surjekcija, tada je  $f$  i injekcija.
  - (c)  $\mathbb{Z} \sim \mathbb{C}$ .
4. (1 bod) Točno ili netočno (ne morate obrazlagati):
  - (a) Za svaki skup  $x$  postoji najmanji  $\alpha$  takav da je  $x \in V_\alpha$ .
  - (b) Klasa svih prebrojivih ordinalnih brojeva je skup.
  - (c) Svaki kardinalni broj je granični ordinalni broj.
5. (4 boda) Neka su  $A, B, C$  i  $D$  u parovima disjunktni skupovi, takvi da  $A$  ima 5 elemenata, a  $B, C$  i  $D$  su prebrojivi. Dokažite da je  $A \cup B \cup C \cup D$  prebrojiv skup.
6. (4 boda) Dokažite da za svaki skup ordinalnih brojeva postoji infimum.

**Teorija skupova**  
popravni kolokvij  
**zadaci - svaki na svoj papir**  
17. veljače 2017.

Svaki zadatak nosi po 5 bodova.

1. Neka su  $A, B, C$  proizvoljni skupovi. Ispitajte odnos između skupova

$$(A \setminus B) \setminus (A \setminus C) \quad i \quad (A \cap C) \setminus B.$$

2. Zadan je skup  $A$  i relacija  $\mathcal{R}$  na skupu  $A$ . Dokažite ili opovrgnite:

- (a) Relacija  $\mathcal{R}^{-1} \circ \mathcal{R}$  je nužno simetrična.
- (b) Relacija  $\mathcal{R}^{-1} \circ \mathcal{R}$  je nužno refleksivna.

3. Dana su tri skupa:  $\mathbb{Q} \cap \langle 0, 1 \rangle$ ,  $\mathbb{Q}$ ,  $\mathbb{Q} \cap \langle 13, 14 \rangle$ . Odredite koji među njima su međusobno slični, a koji ne. Argumentirajte!

4. Neka je  $A$  bilo koji skup takav da postoji bijekcija  $f : A \rightarrow \langle 1, 2016 \rangle$ . Odredite kardinalnost skupa svih podskupova  $B \subseteq A$  za koje vrijedi da postoji bijekcija  $g : B \rightarrow [0, 1]$ .

5. Neka je  $\mathcal{F}$  familija podskupova od  $\mathbb{R}$  koji zadovoljavaju sljedeća svojstva

- (a) Svaki skup  $A \in \mathcal{F}$  je prebrojiv.
- (b) Za sve  $x, y \in \mathbb{R}$  takve da je  $x < y$  i za svaki  $A \in \mathcal{F}$  vrijedi  $\langle x, y \rangle \cap A \neq \emptyset$ .

Dokažite da su svi skupovi iz  $\mathcal{F}$  međusobno slični.

6. Ispitajte jesu li skupovi  $(\langle 0, 1 \rangle \times \langle 0, 1 \rangle) \setminus \{(\frac{1}{2}, \frac{1}{2})\}$  i  $\mathbb{R} \times (\langle 0, 1 \rangle \setminus \{\frac{1}{2}\})$  međusobno slični.

7. Neka je  $n \in \omega$ ,  $n \neq 0$ . Zapišite u Cantorovoj normalnoj formi:

$$\sum_{i_1 \in \omega} \sum_{i_2 \in i_1} \cdots \sum_{i_n \in i_{n-1}} \prod_{j \in i_n} \omega^j.$$

8. Neka je  $(S, <)$  neprazan totalno uređen skup koji ima najmanji element. Dokažite da postoji dobro uređen podskup  $A \subseteq S$  takav da za sve  $x \in S \setminus A$  postoje  $a, b \in A$  takvi da je  $a < x < b$ .